

Det nye maratonløpet

Taler

Heming Olaussen

Dato

11 november 2011

Sted

Molde

Omstendigheter

Nei til EUs landsmøte

- 1 Kjære landsmøte, kjære venner.

Det føles godt å møtes her i herlige Molde for å oppsummere året som er gått, og stake ut kursen for Nei til EUs videre politiske arbeid. Bakteppet er tosidig;

- 5 Det er avgjørende tider for EUs videre utvikling, og for millioner av mennesker i Europa. Samtidig er det i Norge enorm støtte til oss som mener at Norge ikke skal være husmenn for et frittflytende EU, men vil at Norge skal være en sjølstendig, klar og sterk stemme internasjonalt, skal stå fritt til å føre vår egen nasjonale politikk slik det passer for vårt samfunn og som mener at Norge aldri
10 bør bli medlem av EU!

Det norske folk er overveldende enig med oss, og dundrende uenig med Erna Solberg og Jonas Gahr Støre; 72 % sa nei, og bare 12 % sa ja til EU i Dagbladet for 14 dager siden. 65 % av Høyres velgere er enig med oss, ikke med sin egen
15 partileder eller Høyres partiprogram. Du snakker om å være isolert! Det er ikke vi som befinner oss utenfor den europeiske kulturkrets, som enkelte høytravere prater om, men det er Erna og Jonas som er totalt i utakt med sitt eget land og sitt eget folk! (2) Og som ikke det var nok, så kom jaggu NRK i går kveld med det historiske tallet; 78 % nei til EU! Klyp meg i armen!

20

La meg legge til; Når en del ja-folk her hjemme «trøster seg med» at nei-flertallet skyldes krisa, og håper på at flertallet snur bare EU «står han av», vil jeg minne om noen enkle kjensgjerninger:

- 25 - Det har nå vært nei-flertall i Norge i 80 måneder sammenhengende, over 6 1/2 år. Den krisa EU nå er oppe i har vart halvannet. Før krisa var stillingen ca. 55-30 i vår favør.

30 - EU-motstanden i Norge er rotfesta, og lar seg ikke blåse over ende av noen sørlig kastevind.

- Det er ungdom som er aller mest mot EU, og har alltid vært det. De er vår alles framtid.

35

Hva er det med EU? Hvorfor går det så galt? Kort og foreløpig oppsummert:

- EU er en feilkonstruksjon fra bunnen av

40 - Euroen er systemfeil nr.2

- Konsekvensene av Markos-politikken kan bli tragiske, spesielt for vanlige mennesker i EU, og i verste fall også for oss som står utenfor EU. Dessuten kan politikken bli farlig. Tysklands kansler, Frankrikes president, EU-kommisjonens president og den øvrige eliten i EU har et historisk ansvar for kontinentets
45 framtid. Det kan virke som de er i ferd med å ta tragiske feilbeslutninger.

Hva er så den aktuelle situasjonen i Norge, reint bortsett fra det øredøvende NEI fra et samla folk?

50

Vi ser nå en demning som brister, eller i hvert fall slår sprekker; et brudd med den politikken det store flertallet av stortingspartier har stått for siden 1994; Folkeflertallet motsetter seg å bli overstyrt fra Brussel, når vi faktisk har sagt NEI to ganger og sier i dag enda klarere enn noen gang NEI til å bli innlemmet i den
55 Den europeiske Union.

Partiene må komme opp av de skyttergravene fra 1992, lytte til eget folk, og rette ryggen overfor Brussel. De vil ha bred støtte i folket for å ta debatten om å erstatte den nåværende EØS-avtalen med en form for balansert, gjensidig avtale,
60 basert på respekt og likeverd. Folk vil ikke at forholdet mellom EU og Norge skal være som forholdet mellom herskap og tjenere.

Jeg vil minne partiene om det som nå skjer i EU - eller «Elitenes Union» som Per Edgar Kokkvold omdøpte EU her om dagen; Vi ser hvordan regjeringer
65 faller som fluer for folkets vrede, fordi elitene ikke vil lytte eller forstå hvordan vanlige mennesker opplever situasjonen. Nå har den norske politiske eliten fått

ei klar melding fra den målinga KK og Nationen offentliggjorde i går: 75 % av de som har gjort seg opp ei mening, vil skifte ut EØS-avtalen med en handelsavtale.

70 52 % av samtlige fortrekker handelsavtale framfor EØS, kun 19 % vil heller beholde EØS! På spørsmålet om ja eller nei til EØS som sådan har folket snudd fra et soleklart ja til å være omtrent delt på midten. Det er oppsiktsvekkende nytt! Det er fantastisk positivt, og en støtte i ryggen til sjølstendige politikere som ønsker å vise at de er folkets representanter, med mot til å stå for det, også
75 når EU presser og truer. Svarene kan tolkes slik:

Folket sier ja til å samarbeide og handle med EU, men nei til husmannskontrakten EØS.

80 Vi vil styre sjøl, vi vil forme samfunnet vårt sjøl, uten stattholdere fra EU til å fortelle oss i detalj hvordan Brussel vil at det skal gjøres.

Jeg skal komme tilbake til EUs mange kriser, og til behovet for solidaritet med de mange millioner fattige, utstøtte og arbeidsløse, kvinner, barn og unge som
85 nå skapes av et ubrukelig system, ledet av systemtro politikere. Jeg skal sjølsagt komme tilbake til EØS som sådan.

Først vil jeg ta en sveip innom dette begivenhetsrike året vi har bak oss, og se hvordan 2011 har blitt året der betingelsene for samfunnsdebatten om
90 forholdet mellom Norge og EU er blitt forandra. Og jeg tror: Varig forandra.

Først på året fikk vi to intense kampsaker, av høyst ulik karakter; EUs datalagringsdirektiv og EUs 3. postdirektiv.

95 Vi sitter jo med fasit for begge to, eller i hvert fall en foreløpig fasit. Men hva kan vi trekke ut av disse samfunnsdebattene og EØS-kampene?

SPs parlamentariske leder Trygve Magnus Slagsvold Vedum formulerte det etter min mening godt i Stortinget, når han betegnet det som en ny åpenhet om
100 EØS-spørsmål. Han framhevet at man hadde fått en bred samfunnsdebatt om innholdet i direktivene, og om konsekvensene av dem på det norske samfunnet - ikke om hvorvidt EU ville tåle innvendinger, og om Damoklessverdet fra EU ville falle ned over folk og folkevalgte dersom man opponerte mot Brussel-direktivene.

Min kommentar: Det var bra. Vi trenger svært mye mer av nettopp det. Derfor er det viktig at ingen nå faller tilbake til «angsten for EUs hevn», når vi debatterer f.eks. Vikarbyrådirektivet eller alkoholreklame på TV. Jeg synes ikke
110 vi har hatt veldig mye offentlig politisk debatt om disse sakene.

Honnør til spesielt KrF i debatten om AMT-direktivet (alkoholreklame) og til SV i debatten om vikarbyrådirektivet. Høyre og AP ser ut til å falle tilbake til gale synder; Taushet er gull, tale er tull.
115

Som dere jo veit, ble DLD vedtatt med Høyres og Aps stemmer. Erna Solbergs metode; Liksomdemokratiet, avgjorde. Helt i EUs ånd. Hun lot et passende antall Høyrerepresentanter si det de mente, slik at Høyre kunne fri til begge sider, og holde velgerne fast til partiet. Samtidig skaffa hun seg frie tøyler til en
120 fortsatt EU-lojal politikk ved å forhindre bindende landsmøtevedtak i partiet. Makta fikk det som hun ville.

Ros til FrP som sto på prinsippene, og som samtidig for første gang sa seg villig til å bruke vetoretten i EØS.
125

Så til kampen om postdirektivet.

Et skoleeksempel på utvikling av allianser, strategisk politisk påvirkningsarbeid og hvordan vinne et landsmøte i Det norske Arbeiderparti, på tvers av ledelsen.
130

Mye av æren for det fantastiske resultatet må sjølsagt gå til Postkom, spesielt ved leder Odd Chr. Øverland. Hans og Postkoms ståsted, vilje til samarbeid, åpenhet for allianser og strategiske planlegging var sjølsagt helt grunnleggende for at resultatet skulle kunne bli som det ble. Når han er nevnt, vil jeg herfra
135 også nevne en annen fra Postkoms rekke, nemlig vår egen Paul Magnus (Gamlemshaug) som bidro til å dra opp Postkom til den posisjonen de endte opp i; Sammen med Dag Seierstad skrev og delte han ut vårt Vettheft 3 om postdirektivet på Postkoms landsmøte, og det var avgjørende for at Postkom omstilte seg til kampmodus, slik de gjorde.

Jeg synes vi skal gi Paul Magnus en anerkjennende applaus.
140

Så gjorde vi sjøl en dugandes jobb. Som kunnskapsbank, som brobygger og allianseskaper, og som lokalt kraftsentrum en rekke steder - ordføreroppopp,

kommunestyrevedtak, møter, lokale grupper - jeg gjentar gjerne fortellinga om suksesshistorien fra Tynset-møtet med Dag Seierstad; Hedmark NtEUs offensiv på en sak folk virkelig forsto handla om deres liv og framtid, og som i tillegg skaffa et sekstitalls nye medlemmer til Nei til EU. Skoleeksempel!

150

Men så skulle slaget stå på AP-landsmøtet, og på et sånt møte gjelder det at det finnes folk som kjenner sin egen organisasjon, som har vært ute ei vinternatt før, tenker strategisk og i tillegg kan håndtere nymotens kommunikasjonsmidler som f.eks. - mobiltelefon.. Med SMS. Og har de viktige numrene lagt inn. Det var
155 absolutt ikke bare en, det var hele grunnplanet som ga Jens & Jonas en kilevink de ikke har følt siden 1994, men som i tillegg kom totalt overrumplende på dem.

160

Jeg husker søndag formiddag 10.april som det var i går - der jeg fulgte landsmøtet over nettet gjennom helga, og bl.a. hadde jubla for EU-tilhenger og postdirektivmotstander, nå avdøde, Tore Eikeland's oppvisning i politisk retorikk. Dere finner det på YouTube.

165

Da det gikk opp for meg at vetoforslaget ville bli opprettholdt - og så seire! - var det julaften og fotball-VM på en gang!
Jeg kommer heller ikke til å glemme Støres kommentar om at «vetoretten er der for å brukes» - det stikk motsatte av hva han hadde prediket ved alle anledninger jeg har hørt ham - før han ble nedstemt i sitt eget parti.

170

Jeg vil få lov til, for landsmøtet, å peke på at vår nestleder Torunn Husvik var en av de viktigste drivkreftene bak denne enormt viktige politiske seieren, Uten deg, Torunn, tror jeg rett og slett ikke resultatet hadde blitt det det ble!

175

Jeg vil gjerne at du reiser deg om mottar forsamlingens anerkjennelse!

180

Ok, vi skal la det bli med det. Denne talen er ikke lagt opp som en sammenhengende hyllest, men dette syntes jeg bare var så innmari fortjent! Det ble tross alt skrevet norsk politisk historie - veto i EØS fra Arbeiderpartiet for første gang, og et vetovedtak i en norsk regjering for første gang. Intet mindre.
Husk: Det skjedde i 2011.

Alt det andre som også skjedde i 2011 må jeg fare over med harelabb, med et par unntak.

La meg nevne at UD fikk ferdig en norsk oversettelse av Lisboatraktaten for noen uker siden. Det var et krav som ble stilt på dette landsmøtet for to år siden, og som ble fulgt opp av Dagfinn Høybråten og Trine Skei Grande, samt oss sjøl. Å ha en slik offisiell oversettelse kan vise seg å bli viktig i forhold til forståelsen av EU som sådan, og ikke minst de veivalg EU er i ferd med å gjøre. Det har vært en enorm jobb, og jeg vil rette en takk til UD og Jonas Gahr Støre.

Vi har drevet en dugandes kommunevalgkampanje. Ikke så mye politisk, som organisatorisk. Riktignok har vi både laget Vettefte, avholdt en vellykka konferanse og skaffet oss solid kunnskap til videre bruk i og for kommune-Norge, og delt ut fylkesvise løpesedler. Men primært har vi stått på stands. Over det ganske land har vi møtt folk flest, prata med dem, delt ut materiell. Viktig organisasjonsarbeid. Og vi har verva medlemmer, slik at vi kan opprettholde styrken i ha en stor og aktiv organisasjon. Vi har merka at det har gått trære. Mange oppfatter kampen som «vunnet» og tar en pause, eller sier de er med oss «den dagen det blir alvor». Vel - for oss er det jo alvor, så og si hele tiden. Og vi står overfor krevende oppgaver.

Godt å se da, at nei-alliansen er intakt, og at våre mange venner støtter oss, både politisk og økonomisk. Spesielt er jeg glad for at fagbevegelsen i stadig større grad går i allianse med oss, og jeg ser særskilt fram til at Fellesforbundet for første gang gjester Nei til EUs landsmøte, når dets leder Arve Bakke kommer hit i morgen. Men ikke minst Fagforbundet og El&IT-forbundet har gitt viktige bidrag til vårt felles arbeid i året som er gått. Uro over, bekymring for og motstand mot EU-politikken preger stadig større deler av fagbevegelsen, fra bunnen og opp.

Innen nei-alliansen vil jeg også trekke fram landbruksrørsla, som har stått oss bi på mange måter gjennom dette året. Der finnes det en grunnleggende forståelse av hva EU betyr og kan bety for landbruket, for et levende distrikts-Norge og for Norge som nasjon. Det finnes også en økende bevissthet om at EU gjennom EØS utgjør en stadig sterkere trussel - og jeg skal nevne to områder; Det ubalanserte bytteforholdet med EU når det gjelder importerte landbruksvarer, og eventuell åpning for genmodifiserte organismer (GMO) inn til Norge.

Verden trenger mat. Hvert land trenger sikkerhet for å kunne brødfø sin egen befolkning. Norge trenger å kunne beskytte landbruket, i dette spesielle landet

her langt mot nord med våre særskilte utfordringer for matproduksjon. EUs
225 krav om matvareeksport til Norge er utidig, ubalansert, og handler så visst ikke
om solidaritet med fattige land!

GMO - som ligger på regjeringas bord, og har ligget der i evig lang tid. Det vil
være et kjempeparadoks om det akkurat skal være denne regjeringa som åpner
230 opp for import av organismer som vi ikke kjenner konsekvensene av, men som
både eksperter og folkelige organisasjoner advarer mot. Vi oppfordrer Erik
Solheim til å stå imot teknokratene og markedsliberalerne og si NEI til import
til Norge av GMO!

Det er lagt fram to forslag til uttalelser om disse sakene.

235

Vi har en ungdom og noen studenter som vi er grådig stolte av. De er viktige, de
er bl.a. rekrutteringsbase for våre framtidige ledere, og de gjør en viktig jobb der
ute, blant de mange unge EU-skeptikere rundt om i landet. I den nåværende
situasjonen i EU, der det er massearbeidsløshet blant unge mennesker, og der
240 10-tusener går ut i gatene i ulike demonstrasjoner, er det svært viktig å ha med
oss ungdom som kan analysere dette, og også trekke det inn i vår egen
virkelighet - hva kan skje i Norge, om vi går med i EU? Hva av EU-politikken
kan komme til oss, via EØS? Ikke minst er det viktig å imøtegå de mange
mytene om Nei til EU som spres av Europabevegelsen på studiestedene rundt
245 om. For der er de om ikke så mange andre steder.

Jeg skal ikke oppholde meg stort ved Europabevegelsen i denne talen.

Organisasjonen er i ferd med å bli både desimert og marginalisert i norsk
politikk. Men jeg må jo si jeg har litt sans for Pål Frisvolds retoriske evner. Å
250 kalle EU for «galskap» vil sikkert mange nikke gjenkjennende til. Han mente
uttalelsen førte til et «skred» av innmeldinger i EB - det meldte seg visst 27
stykker, i følge ABCnyheters Thomas Vermes. Vi har fått noe sånt som et par-
tre tusen nye medlemmer i år. Folkens; Søk dekning - det er overhengende
skredfare!

255

Et siste poeng; Der vi mener det trengs opplysning og kunnskap, mener Frisvold
at vi bør ha «EØS-idol» og «EØS-quiz». Vel. Men - med vennlige briller kan
han leses som han mener at EØS bør bli popularisert så folk skjønner mer. Det
er jeg enig i. Og er ikke imponert over hva regjeringer eller politikere har bidratt
260 med de siste 18 årene.

I året som har gått har vi sett en gryende Schengen-debatt, både her hjemme og i EU. Behandlinga av flyktninger i Hellas, Italia og langs hele Middelhavet er en skam for et EU som holder seg med høye menneskerettighetsstandarder - når det passer sånn. Og Norge er en del av dette, bl.a. gjennom Frontex. Både økonomisk og moralsk. Vårt nye hefte om Schengen, laget av Svein Eldøy og Schengen-gruppa under ledelse av Sigrid Heiberg fra AU, anbefales på det varmeste. Det vises også her til resolusjonsdebatten. For øvrig synes jeg det er påfallende, og skadelig, at Norge opprettholder et mye strengere grensekontrollregime i mot Russland enn f.eks. finnene gjør. Norge trenger å ha et avbalansert forhold til russerne, det ser vi f.eks. i spillet rundt Svalbardtraktaten og i det hele tatt nordområdene. La meg da samtidig gi anerkjennelse til Støre for hans avvisning av parlamentarikerinitiativ fra EU for å rokke ved Svalbardstatusen. Norge må opptre klokt i nord, basert på folkeretten og eksisterende traktater.

Konfliktsakene mellom vitale norske interesser og EU via EØS står i kø!

Bankdirektivet. Hurtigruta. Anbudsforskriften i offentlig sektor og ILO 94. Forbrukervernet. Miljømerking av hus. Innen samferdsel. Distriktpolitikk.

U name it! Hver for seg kunne disse sakene krevd et foredrag. De illustrerer det viktige poenget; Forholdet til EU er mer og mer konfliktfylt. EU truer vitale nasjonale interesser, på tvers av Soria Mora-erklæringer og offisiell norsk politikk, på tvers av folkevilje, fagbevegelsens interesser, på tvers av Stoltenbergs stolthet; Den Norske Modellen!

En slik alvorlig sak er mediedirektivet, eller AMT-direktivet. Det ligger til behandling i Regjeringa nå, og vil snart bli avgjort. Utgangspunktet er soleklart; Alkoholreklame på TV er forbudt etter norsk lov. Folket vil ikke ha det, Stortinget vil ikke ha det. Men de kommer etter all sannsynlighet til å få det. Ikke fordi en vellykka norsk alkoholpolitikk trenger å endres. Ikke fordi helsepolitiske hensyn tilsier det. Ikke fordi noen i Norge overhodet har krevd en endring. Nei - fordi EU krever det, av hensyn til alkoholprodusentene i EU. Lik konkurranse - den helligste kua i EU - overtrumfer alle sosiale, helsemessige eller alkoholpolitiske hensyn i Norge. På grunn av EØS. Statssekretær Erik Lahnstein har stått på barrikadene på vegne av det norske folk, KrF har engasjert seg sterkt - i samarbeid med Nei til EU - avholdsorganisasjoner som Blå Kors har stått på, eksperter har uttalt seg - men Jens & Jonas ser ut til å ville bøye nakken for EU

305 nok en gang. SP og SV har erklært sin motstand. Regjeringa ville ha bred støtte og fagnad dersom den står opp mot EUs markedsliberalisme. Vi skal behandle en uttalelse om dette på landsmøtet. Landsmøtet bør si klart i fra hvor uakseptabelt det er om AP tillater EU å overkjøre oss på denne saken!

310 Så; Vikarbyrådirektivet. Tilbake til løsarbeidersamfunnet. EUs og NHOs ønskedrøm om et fleksibelt samfunn, med en svekka fagbevegelse og en svak lovgivning. Bort med alle hindre i arbeidsmiljølov og tariffavtaler for bruk av midlertidig innleie av folk i stedet for fast ansatte. Fritt fram for «A/S Snusk og sønn» som vårt styremedlem Stein Gulbrandsen fra Fagforbundet sier. Ja - direktivet har en positiv formulering om «likebehandling» av vikarer og fast ansatte. Det kan sikres gjennom endring av norsk lovgivning. For øvrig er dette direktivet det mest alvorlige direkte angrepet på et anstendig arbeidsliv, 315 fagbevegelsens innflytelse og den norskemodellen, som vi hittil har sett fra EU. Denne trusselen må avvises. Det har AUF skjønt. Det har SV skjønt. Det har Senterungdommen skjønt. Det har så visst fagbevegelsen skjønt, og spesielt landsmøtet i Fellesforbundet, som nesten enstemmig vedtok å kreve bruk av vetoretten i EØS mot dette arbeider- og samfunnsfiendtlige direktivet.

320 Men hvor er Roar Flåthen? Svar: I Arbeiderpartiet. Hvor er Arbeiderpartiet? Et mulig svar: Fanget i EU-frykten? Tanken på flere veto øker tydeligvis angstnivået i sosialdemokratiet. Og angsten eter som kjent sjelen. Hvorfor er dette så vanskelig? Ingen av regjeringspartiene ville ha funnet på å fremme et 325 nasjonalt lovforslag å la vikarbyrådirektivet? Tvert i mot; Dette var en av denne regjeringas fremste seire da de overtok i 2005 - og øverst på Stoltenbergs skrytebok over hva de endret da de tok over; Arbeidsmiljøloven og forsvaret av faste ansettelser i norsk arbeidsliv. Dette har AP, SP og SV drevet valgkamp på, mot FrP og Høyre. Men når EU sier hopp....

330 Nei til EUs landsmøte må gi klar beskjed. Vi forsvarer faste ansettelser som hovedregel i norsk arbeidsliv. Vi forsvarer et anstendig arbeidsliv. Vi står skulder ved skulder med fagbevegelsen i kampen mot sosial dumping. Vi forsvarer Arbeidsmiljøloven og tariffavtalene mot løsarbeidersamfunnet.

335 Det må legges ned veto mot EUs vikarbyrådirektiv!

Så, mine venner - over til en suksesshistorie. Prosjektet «Alternativer til dagens EØS-avtale». Et prosjekt for sin tid, og i sin tid. Et prosjektsom kan bidra til å

endre Norge, til det bedre.

345 Med bred deltagelse fra både fagbevegelse og landbrukets organisasjoner, fra Natur og Ungdom og «For Velferdsstaten», fra Nei til EU og Ungdom mot EU. Og - til de flestes store overraskelse: Fra Fellesforbundets landsmøte! Det sier noe om trøkket nedenfra når et landsmøte i akkurat dette forbundet vedtar å tilslutte seg Alternativ-prosjektet, og ønsket om en åpen samfunnsdebatt om EØS-avtalen er den eneste eller beste forbindelsen for Norge til Brussel.

350 Siden jeg tidligere i denne talen har vært inne på mesterlig retorikk, la meg ta med denne fra Fellesforbundet landsmøte. En nesten enstemmig redaksjonskomité hadde innstilt på null støtte til Alternativ-prosjektet, men en tok ut dissens, nemlig ungdomsrepresentanten Bjørn Sigurd Svingen, og som i en oppvisning i retorikk overbeviste over halve landsmøtesalen i at de slett ikke
355 ville være "Ludvik-forbundet", og dermed sikret flertall.
Her er det korte innlegget han holdt på vegne av mindretallet:

"Dette handler om at vi må tørre å åpne ørene og øynene og dra opp denne rullegardina som har vært nevnt tidligere i landsmøtet. Vi plikter å undersøke
360 reelle alternativer til EØS så vi ikke går blinde inn i fremtiden. En slik utredning har ganske enkelt som mål å finne mer informasjon om EØS-avtalen er forenelig med blant annet et seriøst arbeidsliv, om EU-medlemskap kan være et alternativ, eller om EØS-avtalen rett og slett skal videreføres sånn som den er. For meg som
365 tillitsvalgt, så er det alltid formålstjenlig å sitte på mest mulig informasjon fra flest mulig kilder. Og den innstillingen håper jeg at dere deler med meg. Eller så får det være som Flåklypas Ludvig, og si da: "Informasjon, det er fali det". Er vi Ludvig-forbundet eller er vi Fellesforbundet?

De viste seg å være Fellesforbundet.

370 Så vil nok leder Arve Bakke si, som han har gjort i media, at forbundet samtidig vedtok at de står på EØS som sin plattform. Ja, det er nok et eksempel på at man i mange sammenhenger må ha to tanker i hodet samtidig. Uansett er vi glade for å stå sammen med Fellesforbundet i Alternativ-prosjektet, som nettopp har som
375 mål å bidra til en kunnskapsbasert debatt om hvilke alternative valg Norge kan ha i forholdet til EU. Det gjør de, og det vil de i aller høyeste grad gjøre framover under ledelse av El&ITs Jan Olav Andersen, og fhv. Nei til EU-leder Sigbjørn Gjelsvik. Det er også Nei til EUs viktigste prosjektsamarbeid, som vi gir vår

380 absolutt hele og fulle støtte!

Den nye EU-debatten; finnes det andre veier mellom EU og Norge enn medlemskap eller EØS?

385 Det bør være og vil være samfunnsdebatten i årene foran oss; EØS eller ikke EØS. Handelsavtale, Sveits-avtale, reforhandling av EØS-avtalen, en egen form for avtale? En ny debatt i Norge. Intet mindre.

390 Til de mest utålmodige blant oss; Vi har en utrolig gunstig utvikling, i meningsmålingene, med Alternativ-prosjektet, med vetoedtaket, med endringene i fagbevegelsens oppfatninger og enda mer.

Men - vi har samtidig et historisk ansvar som er overordna alt annet - å holde Norge utafor EU. I en bred allianse med alle som er enige med oss.

395 En meningsmåling gjør ingen sommer, sjøl om vi suger på karamellen av harde livet. Vi er i en prosess, som krever ryddighet, klokskap og strategisk tenking.

Jeg ser at noen av våre nærmeste venner er urolige, ja noen har nesten fått litt panikk. Fint da, å registrere Knut Arild Hareides beroligende svar i KK i dag, der
400 han påpeker at det ikke er noen grunn til å advare Nei til EU mot å bli for EØS-kritisk; «Jeg er ikke redd for den debatten, selv om du neppe vil se KrF i noen pådriverrolle for å finne alternativer til EØS. Vi har en veldig god dialog med Nei til EU, for eksempel om bruk av reservasjonsretten, og den skal vi fortsette å ha». Etter først å ha lest Tore Sandviks utblåsing i samme avis, må jeg si at de
405 kloke ord fra Knut-Arild nesten får meg til å utbryte; «Jeg er blitt bønnhørt»..

I vår avis Standpunktets siste nr. er det et bredt intervju med Hareide, der han sier omtrent det samme. Der hilser han faktisk EØS-debatten velkommen, og sier:
410 «Trur eg at eg har ei så dårleg sak at eg ikkje taklar open diskusjon, har eg eit problem». Han bekrefter også der at han ønsker en god dialog med Nei til EU.

Dette er klok manns tale. Jeg vil innstendig oppfordre hele nei-alliansen og hele det politiske Norge om å legge seg disse ordene på hjertet. Nei til EUs ambisjon er ikke å ødelegge politisk for noen som helst. Men å arbeide for organisasjonens
415 program, og bidra til en fornyet samfunnsdebatt om Norges forhold til EU. Vi håper alle i Norge vil takle en slik åpen debatt, hvis de legger godviljen til.

La meg bare legge til at flere av KrFs fylkesledere åpenbart deler Hareides syn, i
420 følge det samme nummeret av Standpunkt, som ikke tilfeldig har satt nettopp
dette temaet på agendaen.

Vi har startet på en maraton. Alle veit, at de som ved begynnelsen av en maraton
setter i gang for full fart, ikke kommer fram. I hvertfall ikke først.

425

Nå vil mange her kunne si - vi har jo løpt i 18 år! Og det er mye i det. Men det
norske folk har ikke løpt i 18 år, de har nettopp startet. Norske partier og
politikere flest har ikke løpt i 18 år. De visste ikke engang at de var påmeldt!
Norske journalister har bare så vidt hørt nyss om dette nye løpet. Og en del av
430 våre venner i nei-alliansen har en urolig følelse av at dette er et motbakkeløp de
helst hadde vært foruten.

Se det slik: Vi har 18 år med solid og variert grunntrening. Vi er klare!

435 Vi må altså ta dette skritt for skritt, i et seigt løp der vi er sikre på at ikke
lagkameratene faller av på veien, fordi vi kan ikke vinne en maraton aleine i et
sololøp. Vi trenger å være et lag. Og det laget må holde sammen. Gjøre
hverandre gode, i beste go foten stil.

440 La meg være klar på dette; Noen av lagkameratene har meldt fra at de allerede
har pustebesvær. Det skal vi ta på djupeste alvor. Landsmøtet i Nei til EU er ikke
ei leikegrind for kjappe påfunn eller elleville ideer. Dette er det øverste organet i
den seriøse og ansvarsfulle organisasjonen Nei til EU - den folkelige bevegelsen
som forvalter nei-flertallet på vegne av det norske folk, som samler EU-
445 motstanden og holder Norge utenfor EU - som det står i vår formålsparagraf.

Skritt for skritt altså.

Skritt 1: Vi har gjennomført et imponerende kunnskaps- og skoleringas m.h.t.
450 EØS og alternativer til EØS. Møter, seminarer, konferanser, materiell og
studiesirkler. Basis. Kunnskap. Slik landsmøtet i fjor vedtok.

Skritt 2: Vi har bidratt til å konsolidere og styrke Alternativ-prosjektet slik at
prosjektdeltakerne står klare til å ta samfunnsdebatten.

455

Skritt 3: Vi har fulgt og fulgt opp Europautredningen med kritiske innspill.

460 Skritt 4: Vi har deltatt aktivt i samfunnsdebatten og samfunnskampen om ulike direktiver og bruk av veto i den forbindelsen. Med stor framgang!

Nå skal vi videre. Dette landsmøtet skal spise litt mat og drikke litt vann, og legge ut på neste etappe i maratonen. Før det, la meg introdusere vårt bidrag til «mat» for de neste etappene: Nei til EUs årbok 2012: Alternativer til EØS.
465 Grunnboka for den kommende debatten. Et «must» for alle i Nei til EU, i nei-alliansen, for politikere, partier, organisasjoner, journalister. Boka som vil legge kunnskaps- og tankegrunnlaget for den kommende debatten. Løp og kjøp!

470 Skritt 5: Europautredningen kommer med sin NOU om EØS og de andre avtalene mellom Norge og EU, en gang i januar. En vegg-til-vegg gjennomgang av Norges eksisterende forhold til EU. Den vil neppe bli ukontroversiell eller enstemmig på alle punkter. Vi får debatt. Okke som.

475 Skritt 6: Alternativer til EØS-prosjektet legger fram sin hovedrapport og sine alternativer. Debatten utvikler seg. Organisasjonene som er med i nei-alliansen, inklusive oss sjøl, og samfunnet for øvrig, vil ha tre dokumenter som grunnlag for debatten:

480 a) Årboka

b) Europautredningens NOU

485 c) Hovedrapporten fra Alternativ-prosjektet; Intellektuell føde. Neppe folkelesning, men en kunnskapsbank og et grunnlag for folkeopplysning, og for samfunnsdebatt.

490 Skritt 7: Partier og organisasjoner blir nødt til å ta stilling til og/eller revurdere sin politikk. Hvordan vil de stilleseg i denne diskusjonen? Dette er en helt nødvendig del av løpet; Det er faktisk et stortingsflertall som må etablere en eventuell ny plattform for å forhandle med EU.

495 Skritt 8: Regjeringa skal komme med en stortingsmelding om EØS mv. Det blir utfordrende, for å si det mildt. Debatten vil måtte tas mange skritt videre. Den må skje i det åpne landskap, ikke i lukka rom!

Skritt 9: EU har varslet at de derpå vil komme med sitt innspill - basert på uttalelsen fra Rådet i 2010 om en «ny og utvidet EØS-avtale». Parallelt forhandler Sveits og EU om evt. endringer i deres avtale. Forhandlingene om et eventuelt - men lite trolig - islandsk EU-medlemskap pågår. Ideer om utvidelse av både EFTA og EØS er inne i debatten.

Skritt 10: Det går mot stortingsvalg 2013. Der bør vi kjenne vår besøkelsestid.

Da vil vi kanskje ha løpt en halvmaraton. Forhåpentligvis er vi i tet, med laget samla, og med godt humør. Litt slitne, men langt fra utslitte.

Skrittene deretter mener jeg det blir meningsløst å diskutere nå. Så mye vil skje innen vi kommer halvveis. Så mange skal ta opp sine syns- og standpunkter til vurdering. Så mye vil endres. Halvveis i løpet vil det åpne seg mange mulige veier å ta. Det bør vi diskutere på våre landsmøter både i 2012 og 2013. La oss ikke forhaste oss eller forivre oss, fordi om vi føler medvind akkurat nå. Det ligger masse hardt arbeid foran oss.

Vi skal bl.a. møte en Roar Flåthen og Johnny Bernander, en Jonas Gahr Støre og Erna Solberg, Helge Lund og Telenor-Baksaas, som fra alle TV-ruter og i alle medier vil få tid og spalteplass til i prinsippet å si en ting: Vi MÅ ha EØS for å få solgt varene våre! Vi MÅ ha EØS for å få solgt varene våre! Vi MÅ ha EØS for å få solgt varene våre. Vi - og våre venner - skal være derfor å svare at dette ikke er sant. Allerede Stortingsproporsjon 100 fra 1992 slo det fast: EØS-avtalen gir ingen ny markedsadgang som vi ikke allerede hadde med frihandelsavtalen.

Dette må vi kunne. Kunne sitere. Kunne belegge. Vi kommer ikke til å få like mye tid og plass som eliten. Derfor må vi snakke med folk. Der ute. På arbeidsplassene, i familien, i nabolaget, i organisasjonslivet. Det er 94-metodene om igjen, det er folkebevegelsen som må ut i striden igjen, Dog uten ikke med intensiteten fra 94-kampen.

Vi skal løpe maraton, ikke en 800-meter.

Hvordan skal vi svare på mytene om EØS?

Vi kan jo ta en praktisk øvelse her i salen:

I mappene deres har dere en blå løpeseddel. En myteløpeseddel. Som handler om hvorvidt det er sant at vi MÅ ha EØS for å få solgt varene våre. Nå vil jeg be dere gjøre følgende:

- 540 Ta løpeseddelen og hev den høyt i været! Hold den oppe. Dette er Nei til EUs svar til den norske elitens påstand om at vi MÅ ha EØS for å få solgt varene våre i EU. Det er en loddrett myte! Enstemmig vedtatt av Nei til EUs landsmøte...

- 545 Kjære venner. Vi skal sette det andre beinet foran. Fra en kamp om å holde Norge ute av EU er det snakk om å skape armlengdes avstand til Elitenes Union. Vi skal bidra til den brede samfunnsdebatten om alternativer til EØS, i tett samarbeid med våre venner og allierte i Alternativ-prosjektet, og i Nei-alliansen. Dette skal samtidig gi et klart svar til de - journalister og mange andre - som lurte på Nei til EUs fortsatte eksistensberettigelse, nå som 78 % sier nei til EU? Nei til EU har et viktig samfunnsoppdrag i å hindre Norge i å bli et EU-likte samfunn. Da kan vi ikke bare akseptere alle ydmykelsene og de skadelige tilpasningene EØS-avtalen gir. Norge må finne fram til et annet grunnlag for sitt handelssamarbeid med EU-landene.

- 555 Denne organisasjonen skal ta det oppdraget på alvor. Denne organisasjonen er bare i starten av det nye maratonløpet.

- 560 En annen organisasjon som ser ut ikke bare til å være ute på en maraton, men snarere i en eller annen form for halsbrekkende ekstremsport, med livet som innsats, er den Europeiske Union.

- 565 I hvert fall livene til millioner av vanlige mennesker, unge og gamle, kvinner og barn. En ungdomsarbeidsløshet på over 40 % vil være den største trusselen mot et stabilt demokrati som bortimot tenkes kan. Jeg er slik sett glad over at det var dette fokus finansminister Sigbjørn Johnsen brakte med seg på sin visitt til Brussel, sammen med et ydmykt ønske om at EU-toppene kanskje kunne være så snille og la den norske bankgarantiordninga i fred? Vi som er utenforland og all ting..

- 570 EU lider av en grunnleggende feilkonstruksjon. Romatraktatens "fire friheter" gir en traktatfestet markedsstenkning, der særlig fri flyt av kapital over landegrenser har vist seg å ha svært skadelige samfunnsmessige konsekvenser. Lisboaatraktaten befester markedets forrang framfor politisk styring i EU. Det er

575 dette vi til fulle har fått sett demonstrert i EUs håndtering av sine kriser, som har gått fra å være en finanskrise, til å bli en økonomisk, sosial og demokratisk krise.

Det er en illusjon å tro at skifte av farge på regjeringer vil kunne gjøre noe med dette. Å endre traktater i EU krever enstemmighet. Det vi har sett i denne krise
580 er at regjeringer med ulik farge fører nøyaktig samme politikk. EU og Euro er ei tvangstrøye.

Ideen om å samle så ulike økonomier i en felles valuta er feilkonstruksjon nr. to. Det manglet ikke på advarsler, både fra økonomer og folk flest. En rekke EU-
585 land har valgt å stå utenfor Euroen, nettopp for å bevare mulighetene for å føre en større grad av nasjonal og sjølstendig politikk. Krisene i de sør-europeiske land illustrerer til fulle eurosamarbeidet svakheter og mangler. Det er bare å følge med på Aftenpostens økonomiskribent Ola Storeng, så trer det riktige bildet fram av dette sjansespillet med millioner av menneskers framtid.

590 Jeg skulle gjerne brukt mye tid og plass på dette. På Papandreu og den greske tragedie, på Italia og operetten Berlusconi, på Portugal, Spania og Irland. Frankrike. Litauen. Osv. Osv. Fra krise til krise. Unntatt Polen - som klarer seg bra, men som har zloty, ikke Euro..

595 Island framstår som et motstykke til det som skjer i EU. Gjennom en sjølstendig nasjonal politikk, der folkelig mobilisering og folkeavstemminger har stått sentralt, har Island både de facto devaluert, fått et høyere rentenivå, latt banker gå konkurs og opprettet en ny statlig bank. De innførte valutarestriksjoner og
600 fikk fart på eksporten. Landet er klart på bedringens vei, sjøl om man også der har sett mange negative konsekvenser av finansspekulantenes herjinger.

I Eurosonen er man låst fast til en type politikk - djupe kutt i statsbudsjettene. Vanlige mennesker betaler regninga og de sosiale omkostningene er enorme
605 fordi fokus fra EU er ensidig på å redde Euro og redde bankene. Naturlig nok fører dette til voldsom sosial uro og sterke sosiale motsetninger, og politiske kriser. Faren er at den politikerforakt som utvikler seg på grunn av politikernes handlingslammelse vil gi nye muligheter for høyreekstreme krefter til å fiske i rørt vann. Eller som en herværende finanspolitiker og EU-motstander, SVs Inga
610 Marte Thorkildsen valgte å formulere det; Faren for nyfascistisk come-back. Kanskje å ta litt hardt i - faren hennes er nok en litt forsiktigere mann. Uansett har EUs ledere et historisk ansvar for å hindre at slike ting skjer.

615 I stedet for å lytte til folks fortvilelse bruker sterke krefter i EU situasjonen til å flytte enda mer makt fra nasjonalstatene til EU sjøl. En rekke land er i praksis satt under administrasjon, EU skal forhåndskontrollere lands budsjetter før de nasjonale parlamentene får dem til behandling, det opprettes overnasjonale kontrollorganer uten votum i folket. Elitene ofrer demokratiske prinsipper for å
620 få mer styring og makt til Brussel. Vår egen utenriksminister applauderer en slik utvikling. Det er både logisk og tragisk, for demokratiet ofres på dette alteret.

EUs demokratiske underskudd er ikke lenger et problem man søker å løse - det er blitt et faktum man prøver å fortrenge.

625

Dette er i ferd med å bli EUs tredje store feilkonstruksjon - lange skritt mot en europeisk statsdannelse uten grunnlag i et demokratisk mandat. Det er ingen historiske erfaringer for at slike konstruksjoner er holdbare.

630 På tross av alle de desperate trekkene fra "Markozy" og de andre EU-lederne er det stor sannsynlighet for at eurosønen sprekker opp. Motsetningene utvikler seg på kryss og tvers i EU. Politikerne skal velges nasjonalt. Regjering etter regjering må gå av. Velgerne bruker sine demokratiske rettigheter til å si fra om sin misnøye med egne ledere. Det er også derfor elitene i EU er livredd for og
635 intenst motarbeider at folket skal få si sitt gjennom folkeavstemminger, slik vi så EU trumfe gjennom sin vilje i Hellas.

Denne utviklinga har gitt et overveldende nei-flertall i Norge. Ideen om norsk EU-medlemskap er parkert inntil videre. På basis av denne erkjennelsen
640 forventer vi at Regjeringa og folkets valgte på Stortinget nå fokuserer på solidaritet med ofrene for EUs krisepolitikk, og ikke på forståelse for bødlenene!

Kjære landsmøte.

645 Nei til EU er også en solidaritetsbevegelse - men da med vanlige mennesker, ikke med elitene i Europa. Som våre danske venner pleier å si; Den største solidariteten vi kan vise, er å stå utenfor Unionen. Da er vi et eksempel for andre, noe å vise til, en mulighet oppi alt det umulige.

650 Vi skal fortsette å pleie våre internasjonale kontakter, danske, islandske og mange andre. Vi skal fortsette å delta på europeiske arenaer, om det er i

England, Polen, Skottland, Irland eller andre steder vi blir invitert for å berette om norske erfaringer.

655

Men først og fremst skal vi brette opp armene og bevæpnet med kunnskap kaste oss ut i den nye samfunnsdebatten. Den som ikke handler om at Norge skal inn i EU, men at EU skal ut av Norge!

660 Takk for meg.

Kilde

www.neitileu.no

665

Emner

EU, Europa, Landsmøtetale

URI

<https://www.virksommeord.no/tale/det-nye-maratonlopet>

670

675

680

685

690